

ROMAN

pentru

MINTE, INIMA ȘI LITERATURĂ.

Nr 24.

Duminică 11. Iunie.

1839.

Ballada VIII.

Dom. L. Boulager.

Amendoi Arkasii.

Даме, аскѣлатаѣ о жалникѣ повѣсте.
Baif.

Вра чеасѣа ача страшникѣ канѣ ѣ ноаптеа
’нтѣнекасѣ,
Канѣ пѣсторѣа ла тот пасѣа сѣмте о фѣр-
кѣ фѣоросѣ,
Шѣ вѣрѣн драк сѣ нѣ деценте, спѣриатѣа
кѣлѣтор
Шоптеѣе рѣгѣчѣнѣ сѣинте, жѣрѣина а да
поманѣ,
Де ва трече ’н вѣнѣ паче прѣн ача неа-
грѣ пѣанѣ;
Чеас де ноапте ангрѣзѣтор.
Доѣ аркашѣ мерѣеа ’нпрѣнѣнѣ пе чеа ’н-
тинѣсѣ вале маре,
Коло жос ѣнде се веде ѣн тѣрѣн негрѣ ’н
дѣрѣмаре
Каре, канѣ ла Палестѣна амѣраѣѣ се дѣчеа,
Кѣм спѣнеа пѣрѣнѣѣи ноѣрѣ фѣ зѣдѣт нѣма
’н треѣ зѣле
Де ѣн сѣфант сѣхастѣрѣ, каре стрѣмѣта
отѣнѣи шѣ мобѣле
Семнѣа кѣрѣѣи канѣ фѣчеа.

Амандоѣ фѣрѣ де грѣтѣ ан поѣана чеа
пѣстѣе,
Аѣ апрѣне ѣн фок де вѣрасѣрѣи шѣ с’аѣ пѣсѣ
кѣ вѣселѣе
Пе ѣн сѣфант де пѣатѣрѣ, каре пе пѣмѣнт
рѣтѣрѣнат ста,
Шѣина мѣнѣле анѣрѣѣѣте, кѣ ѣн аер де
смерѣе,
Лат прѣвинѣа, кѣлѣторѣа сокотѣа ’н а-
лѣтѣ ѣмѣре,
Кѣ ла домнѣа сѣ рѣга.
Іар пе тѣрѣнѣрѣи шѣ пе дѣалѣрѣи, пе пѣдѣрѣ-
ле ’нвекѣте,
Пара фокѣлѣтѣ лѣмѣне рѣспѣндѣа мѣлт фѣ-
лѣѣрѣте
Еѣфнѣле анспѣѣмѣнтѣте пѣрѣѣа лѣка-
шѣа лор;
Дѣхѣрѣи рѣле, лѣлѣѣѣи сѣина де прѣн борѣѣ
афарѣ
Еѣ ала лор арѣпѣ аннегрѣте кѣлѣтѣа а фокѣ-
лѣтѣ парѣ
Шѣ ѣина кѣ мѣлт фѣор.
Дѣѣ аркашѣа маѣ ан вѣрѣтѣ, зѣсѣ кѣтре
чеа маѣ жѣне:
„Фрате, спѣне пѣзѣѣѣи постѣа? — Дар тѣ
фѣѣѣи вѣре рѣгѣчѣнѣ?“

Челалалт атҗнчї рзспҗнде ржзїна де ачест Дечї кжнд сз ївї де зїоз, пҗцїнз чѣнз-
кѡвжнт . . . шз стїнсз,

Кжнд де одатз ржсҗрї алте претҗтїнденї Пҗртжнд җрма чеа дрзчїаскз сз вкзз коло
с' абзїрз антїнсз;

Прелҗнцїндҗсз пе валє! Іар аркашії со- Шї п' ачєа плаїҗ сз маї җмєлє нїчї җн
котїрз, ом нз кѡтеза.

Рз вҗо сҗнз де вжнт.

Де пзрҗ атҗнчї кз пар' кз о лҗчїре тж- Іар җнде фҗсєєз фокҗл, дҗпз чє акҗм ан-
ржтоаре, ноаптасз,

Анчєпҗ ан брасдє албастре сз се 'налцє О вкпає алєкстрѡе җнҗї пзстор с'арзтасз
'нгрозїтоаре; Чє спре чер нз се җрка.

Шї амжндої хҗлїторїї стжнд тот ла ачє- Кжм лҗчїа ачєа вкпає шєрпҗїнд кз не'нчєтаре,
лаш лок җн лҗнг ржс кз хохоот сҗрашнїк с' аб-
зїа андєпзртаре,

(Ваї де єї!) С' апҗкз 'ндатз, алте кренцї Шї пзсторҗл плаїн де гроазз анлємнїа ан-
җскате тє, спзїмжнтат;

Антєцєск пара зїкжндҗшї: „лҗмїнеазз а- Нз пҗтєа цї чїне рждє, кзчї єл нз вєдєа
чєлє плає нїмїкз

Зареа де л' ал нострҗ фок.“ Дїн ачєлє дрзчїї мҗлатє, шї фҗцїа кз марє
фрїкз

Дечї сз цїцї к' ачєа рзсҗнєт, ачєа ржс, Де ачєа лок блєстємат.

Вра Дракҗл! (чєтїторҗл сз 'шї факз аїчєа Дє атҗнчї ан тоатз ноаптєа пе пздҗ-
крҗчє.) рїлє 'нвєкїтє,

Вл авєа кжмплїта лҗчє чє сз вєдє нҗма Ачєа флакзрз лҗмїнє рзспжндїа мҗлат фє-
'н іад; лҗрїтє;

Ачєа разз сҗлфҗроасз карє 'н вїсє нї с' Бҗфнєлєанспзїмжнтатє пзрзсїа лзкжшҗлор.
аратз, Дҗхҗрї рєлє, лїлїчїї єшїнд де прїн борцї

Карє ардє прїн грєшалє інїма ноастрз афарз
кѡратз;

җнде пзкзтошїї кад. Кѡ ал лор арїпї аннєгрїтє клзтєа а фо-
кѡлҗї парз

Ла ростїрєа чє лҗзїсє ачєї ворбє дє хҗлїрє Шї цїпа кз мҗлат фїор.
Прєкжм лҗпҗл спрє а са прадз сатан вї- Шї нїмїк пжнз кжнд зїоа рзвзрєа а єї
їнд кз грзєїрє лҗмїнз

Пє аркаші ан антҗнєрєк дї сєї окї ашї Нїмїк нз стжнцєа вкпаєа д'а іадҗлҗї дҗ-
пїронї. хҗрї плаїнз;

— „Хҗлїцї! рждїцї! кзчї а воастре чєасҗрї Дака прїн норї вїжзлїа сз сҗжрнєа шї вҗєвїа,
вз сжнт ансємнатє! Хохоотҗл дє ржс атҗнчєа ка шї тҗнєтҗл

Кҗржнд н'ор сз поатз алтз а воастре гҗрї дє тарє
блєстєматє

Рзсҗна, шї ка җн шарпє пара кз ізцалз марє
Пєн' ла черҗрї сє сҗїа.

Дєкжт дїнцїї а крҗшнї!“

АНСЗ ІАТЗ КЗ АНТР'О НОАПТЕ ДЕ ЦЗРЖНА
 ПЪЛБЕРОАСЗ,
 СЗ СКОАЛЗ А СФЖНТЪЛЪІ ПЪСНІК МАРМЪРА
 ЧЕА КЪВІОАСЗ,
 ШІ ФЪКЖНД ТРЕІ ПАШІ АНТИНДЕ БРАЦЛА
 ДРЕПТ СПРЕ АЧЕА ФОК;
 АПОІ ФАЧЕ СЕМНЪА КРЪЧЕІ ЗІКЖНД: „ДОА-
 МНЕ МІЛЪЩЕ!
 ДЪХЪА РЕЪ КАРЕ ПЕ ОАМЕНІ АН ІАД АІ ПРЗ-
 ПЪТЪЩЕ,
 СЗ ПІАРЗ ДЕ П' АЧЕСТ ЛОК!“

ДІЧІ АНДАТЗ — О МІНЪНЕ! — АЪ ПЕРІТ ПЕН-
 ТРЪ ВЕЧІЕ,
 АЧЕАЕ ФЛАКЪРІ ШІ РЪСЪРІ, АЧЕА ГРОЗНІКЪ
 ДРЪЧІЕ
 ШІ АДОА ЗІ НОРОДЪА ПЕ АРКАШІІ МОРЦІ
 ГЪСІНД,
 АНПРЕЪНЪ 'Н ГРОАПЪ 'І ПЪСЪ. ІАР ПЕНТРЪ
 АЧЕА МІНЪНЕ
 СЪЗПЖНЪА САТЪЛЪІ ДЕТЕ БАНІ СЪ ФАКЪ
 РЪГЪЧІЪНЕ
 ДЪІ ДЪМНЕЗІЪ МЪАЦЕМІНД.

ДАКА ВРЕ О АНВЪЦЪТЪРЪЗ ДІН АСТЕ СПЪСЕ
 СЕ ВЕДЕ,
 А О ЖЪДІКА НЪ ТРЕЪІ, СЪ КЪВІНЕ А О КРЕДЕ.
 А О КРЕДЕ! ЧЕ ЗІК ОАРЕ? АЧЕА ВРЕМЕ С'А
 СФЪРШІТ!
 АН АНОАСТРЕ ТІМЪРІ НАІНЕ ДЕ ЗЪДЪРНІ-
 ЧІЕ МЪАТЪ
 РЕАЦІА СЕ ДЕФАІМЪ, МІНЪНІЛЕ НЪ С'А СКЪАТЪ
 КРЕДІНЦА ТОАТ' А АІПСЪ!

ДІН R. РОМ.

Sybill'a

(o novella venetiana.)

„Колоні, шере кредінчос! грзі сїгно-
 рѣа Маркорандо, де ажѣторіѣці ам ліпсѣ,

АНСЗ СЪ'МІ СПЪІ ДІНТЪІЪ ПЪТЕАВЕІ ФІ ЦІІ-
 ТОРІЪ ДЕ ТАІНЪ?“ —

„АЪ АНШЪЛАТ'АМ ВРЕДАТЪ АНКРЕДІН-
 ЦАРЕАЦІ?“ АНТРЕЪЗ КОЛОНИ, КЪ ЁН АЕР А
 ЁНЪІ БЪРКАТ, ПРЕ КАРЕ ДОМНЪА СЕЪ КЪ
 КЪМІНЕ КАРЕ ТЪІНОАСЪ ВОЕЩЕ А'А ЧІНСТІ.

„РЪЪ ФЪКЪІЪ ААРЪ, ДАКЪ ШІ О КЛІПІ-
 ТЪ М' АМ АНДОІТ АН КРЕДІНЦЪЦІ — ГРЪІ
 ІАРЪШІ СІГНОРЪА —; ЛА ЛЪКРЪ ААРЪ: ФІКА
 КОМТЕЛІ ГОЛЕШКО, ПРЕ КАРЕ ІО АМ ЧЕРЪТ'О
 ДЕ НЕВАСТЪ, ФЪ АНАРЕСНЕАЦЪ ДЕ АМЪ АЪ-
 ПЪДА.“*)

„ЗЕЪ! НЪ ГАЪМЕЦІ? АНТРЕЪЗ КОЛОНИ
 ШІ АРЪТЖНД, КЪ Є ГАТА СПРЕ О ФАПЪ
 ДІН ЧЕЛЕ МАІ СПЪРКАТЕ, ІЪТЕ АДАОРЪ: ДЕ
 Є АШЪ, КАЪТЪ СЪ МОАРЪ.“

ТОКМА АЧЕАСТА А ВОІ ШІ СІГНОРЪА,
 КАРЕ ПЕ О ФІКЪ ДЕ ЁН СЖНГЪР ПЪРІНТЕ А
 ВОІТ СЪ АІПСЪСЪКЪ.

„СОКОТЕЦІ ААРЪ КОЛОНИ, КЪМЪКЪ Є ВРЕД-
 НІКЪ ДЕ МОАРТЕ? АЛ АНТРЕЪЗ ШОПЪНД.
 ДЕ 'МІ ВЕІ ФІ СПРЕ АЖЪТОРІЪ, НЪ МЪ ВОІЪ
 СФІІ А'МІ СПЪРКА МЖНІЛЕ АН СЖНЦЕЛЕ НЪ-
 ТЖНТОКЪЛЪІ.“

„АТА ВОЕ, ЧІНСТІТЕ ДОМНЪАЕ, О АЖЪТЪ
 ШІ О АМПРЕЦЪРАРЕ НОРОКОАСЪ, РЕСПЪНЕЪЗ КО-
 ЛОНИ ДЕ ПЪ ЁН РЕЪТЖМЪ, КОМТЕЛЕ ТОКМА
 АМЪ АШІ КАЪТЪ ШЕРЕ ДЕ КАСЪ, ДЕ ТЕ АН-
 ВОЕЦІ, ІО МЪ ВОІЪ АМБІА ЛЪІ, ШІ ДЕСПРЕ ПРИ-
 АЕЦІЪА, ЧЕ ВА СЪ СЕ ДЕЕ 'НАІНТЕ, ТЕ ВОІЪ
 АНЦІІНЦА.“

„БЪНЪЛЕ ШІ ДЪАЧЕ ТАІКЪ, КЪ ЖАЛЕ СЪ
 РЪГЪ СІБІЛАА, СЪ НЪ ЗЪВОВЕЦІ МЪАТ АН
 ІА СІАРЪ АН ПАЛЪТА ДОЦІЛОР; ВЕЦІ СЪ АЪ-
 ЦЪСЪКЪ, КЪМЪКЪ АР ПЖНДІ ДЪНЪ ВІАЦЪЦІ; КЪ-
 ЦЕТЪ О ТАІКЪ ЛА ФІІКА СЖНГЪРЪ АЪСАТЪ.“

*) АДЕКЪ КОРФЗ.

„Ще, аба че копилицз, респондз Голешко, ам дѣа ампортзши зн планѣ. Анаинте де ревеніремї тоци шеркїи вор дѣрми, шї анкз нѣ шїѣ, че сз гандеск де лингшитоарѣа зжмѣреа нозлѣ шерѣ, Колонї. Де вѣї азї дарз сзнетѣа кременїї, че ан фереаста одзеї тале о воїѣ арѣнка, вїнз ънціос ла поартз, шї дескїде анкзетоарѣа. Аша вої пѣтѣ антра, кѣт нїмене нѣ мз ва сжмци. Дак' ашї антрѣзіа мѣлат афарз ашї да прїлецїѣ бѣн челора, че воескѣ асѣпрзмі, іарз кѣ шеркї апѣрзторї.“ (Comitatei) нѣ мз почїѣ дѣче, кѣчї пондзроасз каѣсз мз кїамз ан каса доцїлор.

„Сїгноре, грзї Колонї антрѣнд ан одаѣа лѣї Маркорандо, бѣнз весте ацї адѣкѣ. Комтеле ан іа сеарз мерѣе ан каса доцїлор, нѣма дѣпз мїезѣа нопцїї ва сз се ънтоаркз ъндзрзт. Да зшїа Салонзлѣї аскѣлатїѣ, ка сз аѣдѣ, че порѣнчї о сз дѣе Сїбіллѣї фїчїї салѣ. О Домнѣлѣ ѣа ѣ фрѣмоасз, шї вреднїкз, ка сѣцї фїе домнїтоарѣе песте інїмзї! Комтеле, шїе чїоарѣе де зндѣ, облїчї, бѣмкз і пѣндескѣ (дѣпз) вїацз, аѣ доарз сжмте, кѣї вреднїк де моарте. Дзсз фїчїї салѣ, ка ѣа сз дескїдз анкзетоарѣа; кѣмкз ва зѣзѣвї мѣлат нѣма ѣа шїе сжнгрз. Да мїезѣа нопцїї івещете дарз Сїгноре, Анаинтеа порцїї, атѣнчї вѣї афла прїлецїѣ ацї вѣпсї спада кѣ сжнцелї шї а'л ісѣжндї пе чѣа пѣкѣтосѣ. Дѣпз че вѣї сѣжршї лѣкрѣа арѣнкз о пїатрѣ дїадѣреапта ан а патра фѣрїастз шї аша о вѣї добжндї пре мжндра Сїбілла, сжнт гата амз ремзшї.

Пе тоате клопотеле вїнецїїї сѣна амѣ ор'а де амїазз ноапте шї лакрѣмї сз тз-

взлѣаѣ де пѣ фаца чѣа офїлїтз а Сїбіллѣї, ашїптѣнд сжнгрз ан одѣшї ревенїреа іѣкїтѣлї сѣѣ таїкз. — „Нїчї акѣма нѣ вїне сѣспїна адѣнк, нѣ ка кжнд ар фї фост тарѣ остенїтз, чї кз о гроазнїкз прѣсжмцїре аѣ ампрѣцѣрат'о, кѣ доарз іѣкїтѣї пѣрїнте де спада зндї зчїгашѣ де амїазз ноапте ар фї кззѣт.

— Ха! кременѣа! харѣ черѣрїлор! — Андатз грзѣї ла поартз, атжнїнда анкзетоарѣа лї тремѣрз мжн'а, ансз кѣцѣтѣї пентрѣ сїгрїсїреа тѣтжнѣсѣѣ, о амѣзрѣзтз шї — зарѣа фѣ дескѣѣат.

Дѣн'а Італїїї стрѣлѣчѣа пе зн ом анналтѣ кѣ о мантаоз неарз дѣла капѣ пѣнз ла пїчоарѣе коперїтѣ. „Ах кѣ дор іѣбїте таїкз“ шоптї Сїбілла.

„Амѣ анвѣчї, анвѣчї ѣшї амѣа?“ Стрїгѣ зрїсїтѣла Маркорандо. Сїбілла сз десѣзкѣ дїн мжнїлѣ лѣї, воїнда ка сз скоале пе чѣї де касз, де нѣ іар фї статз ън калѣ Колонї кѣ о лампз а мжнз.

„Нїчї зн пас маї анколо — порѣнчї Сїбіла кѣтрз Маркорандо, карѣ сз апропїа де джнса, нїчї зн пас, алтмїнтрѣлѣа ісѣжнда тѣтжнѣмїѣѣ сз ва порѣрѣ пре канзцїї!“

„Н'ам прїчїнз де амз темѣ де ачѣѣа, хѣлїндѣсз кѣ рѣс нерѣшїнатѣла. Голешкѣ нѣ ѣ маї мѣлат антрѣ вїецїторї; тѣ амѣ, нетзгѣдзїтѣѣ ѣшї амѣ!“

„Нїчї дѣкѣт! — стрїгѣ Сїбілла. — Аннапої дѣла мїне — порѣнчї кѣ зн тон а дїснзѣѣжѣрїѣї. — Пѣтѣре нїчї одатз нѣ мз ва сїлї.“

„Зрѣмазѣмї дарз де бѣнз воѣ мжндарз Сїбілз — грзї Маркорандо кѣ глас маї моале, фѣшї кѣ мїне, пѣдѣчїлѣ сжнт пѣсз дїн калѣ, азрѣѣщѣмї інїма мїѣ шї.“

АСТЪЗІ АЦНТАЦІ ОКІИ НЕАМЪРІЛОР АТОТ ПЪ-
МЖНТЪА (А ТОТ ПЪМЖНТЪА ЗІК, ІАР НЪНЪ-
МАІ А ВЪРОПЕІ,) НЪМА НОІ СЪ НЕ АНТОАР-
ЧЕМ ФАЦА ДЕКЪТРЪ ДЖНСА? — ТРЕЧЕМ МАІ
АНКОЛО.

АНГЛІИ САЪ ВЪНГЛЕЗІИ, РЪМЪШІЦЕЛЕ АН-
ГЛІЛОР ШІ А САКСОНІЛОР ВЕКІ, СЪНТ ЪН СОЪ
ДЕ ОАМЕНІ ТАРІ, АКЪРОР ЛІМЪВЪ Є ФІІКА ЛІМ-
БЕИ ПОПЪЛАРЕ НЕМЦЕЦИ МЕСТЕКАТЕ КЪ МЪАТЕ
ВОРБЕ АЪТИНІЦИ, ФРІГІЧЕЦИ, ФРАНЦОЗЕЦИ ШІ
БРИТИЧЕЦИ. ВЪАЛЕЗІИ СЪНТ РЪМЪШІЦЕЛЕ БРИТА-
ТАНИЛОР ВЕКІ, КАРИИ АЪ РЪМАС ПЪНЪЗ АКЪМА
НЕАМЕСТЕКАЦИ АН ВЪАЛЕС ШІ АН ІНСЪЛА МАН,
ШІ СЪ ДЕОСІБЕСК ДЕ СЕРІОШІИ, РЕТРАШІИ ШІ
НЕСОЦИАЛИИ ВЪНГЛЕЗІИ ПРИН ІЪБИРЕА СА ДЕ ОА-
СПЕЦИ, ПРИН БЪНЪТАТЕА ІНИМЕИ ШІ ПРИН СО-
ЦИАЛИТАТЕ, ДАР СЪНТ НЕ'МЪВЪЦАЦИ, СЪПЕРТИ-
ЦИОШІ ШІ СЪРАЧИ. ЛІМЪА ЛОР ЄСТЪ ЧЕА ВЕКЕ
ЖІМРІКЪ. КАРАКТЕРЪА ОРІЦИНАЛ А ПОПОАРЕ-
ЛОР ДІН КАРЕ С'АЪ КОМПЪС ПОПОРЪА АНГЛІ-
ЧЕСК ДЕ АСТЪЗІ АДЕКЪ АА АНГЛО-САКСОНІЛОР,
АА СКАНДИНАВИЛОР ШІ АА НОРМАНИЛОР, СЪ
АФЪЗ ТОТ АЧЕЛАШ АН ЛЪКЪИТОРИИ АНГЛІИ ДЕ
АСТЪЗІ, АДЕКЪ: ТРЪФАША КЪЪТЪТЪРЪЗ ГРЕАЦА
ДЕ ОБІЧЕИЪРІ СТРЕІНЕ, ЛІПІРЕА ДЕ ОБІЧЕИЪРІЛЕ
ВЕКИ, ШІ ПАТРИОТИЧЕ АЪХЪА ШІ СІМЦЪА ДЕ
ЛІБЕРТАТЕ, АЧЕСТЕ ДЕОСІБЕСК ПЕ АНГЛІ ДЕ КЪТРЪ
АЛЦИИ. СЪ ЦІЕ АНСЪ, КЪМКЪ ЛА ДЕСВОЛІ-
РЕА ШІ ФОРМАРЕА АЧЕСТЪІ КАРАКТЕР АЪ АДАОС
ФОАРТЕ МЪАТ СІНГЪРЪТАТЕА АЧЕА ІНСЪЛАРЪ
А ЦЪРИИ ЛОР, ПРИН КАРЕ РЪМЪН ІСОЛАЦИ (ДЕ-
ПЪРЦИЦИ) ДЕ АЛТЕ НАЦИИ АНВЕЧИНАТЕ. АПЛЕ-
КАРЕА АЧЕА МАРЕ ЛА ЖОКЪРІ ДЕ ХЪЗАРА (НО-
РОК ОРЪ) ШІ ЛА РЪМЪШАГЪРІ АШІ АФЪЗ ТЕ-
МЕИЪА СЪЪ АН ТЕМПЕРАМЕНТЪА ФЛЕГМАТИК
АН АНГЛІЛОР. ЕІСЕРІКА ДОМНИТОАРЕ ЄСТЕ ЧЕА
ЄПІСКОПАЛЪ РЕФОРМАТЪ, ДЕ КАРЕ ТРЕВЪЕ СЪ
СЪ ЦІЕ ФАМІЛІА ДОМНИТОАРЕ ШІ ТОАТЕ ДЕ-
РЕГЪТОРИЛЕ АНАЛТЕ АЛЕ СТАТЪЛАЪІ. ТОАТЕ
ЧЕАЛААЛТЕ РЕЛІЦИИ АН АНГЛІА СЪ БЪКЪРЪ ДЕ
О ТОЛЕРАНЦИЕ СЛОВОДЪ; ШІ СЪ АФЪЗ КАТОЛИЧИ

АЪТЪРАНИ, ІНДЕПЕНДЕНЦИ, АРМИНИАНИ, АРИАНИ, СО-
ЦИНИАНИ КВАКЪРІ, МЕТОДИЦИ, МЕННСНИЦИ, ХЕРН-
ХЪЦИАНИ ШІ ІСРАЕЛІЦИ. МАІ ЖЪМЪТАТЕ ДІН
ЛЪКЪИТОРИ АШІ ПЕТРЕЧЕ ВІАЦА АН ФАБРИЧИ.
БОГЪЦИА ЧЕА МАРЕ ШІ МЪАТЕЛЕ КЕЛТЪЕЛІ АЛЕ
МАГНАЦИЛОР, ВЪНЪЗЪРІЛЕ КЪ ГРОСЪА АН КОЛО-
НИИ ШІ АН АЛТЕ ЦЪРІ, БОГЪЦИА ФАБРИКАЦИ-
ЛОР, МАШІНЕРІА, ПРИН КАРЕ ЄНГЛЕЗЪА ПЪ-
СТЪЖНА АТЪТЕА МІЛІОАНЕ ДЕ МЪНІ ОМІНЕЦИ
ШІ АЪКЪЖНА МАІ ІЪТЕ, МАІ ВІНЕ ШІ МАІ
ЄФТИН, ПОАТЕ СЪ ВЪНЪЗЪ МЪРФИЛЕ САЛЕ АА-
ТОР НАЦИИ КЪ ЪН ПРЕЦ МЪАТ МАІ МІК ДЕ-
КЪТ ШІАЕАР ПЪТЕА АЛЦИИ ГЪТИ АЧЕАЕАШ АН
ПАТРИА СА АКАСЪ, АЧЕАСТА ДЪДЪ АНГЛІИ О
ТРЕАПЪ АНАЛЪ ДЕ АЪЦИРЕ ШІ ДЕСЪВЪРШІРЕ
АН АЪКЪРЪРІЛЕ САЛЕ ІНДЪСТРИАЛЕ. ПРОАЪК-
ТЕЛЕ ДЕ АЪКЪРЪ ПЕСТЕ АН, СКОЦЖНА АФАРЪ
ПРЕЦЪА МАТЕРІАЛЕЛОР КЪДЕ СЪ СЪЕ ЛА МАІ
МЪАТ КА 114 МІЛІОАНЕ ФЪНЦИ СТЕРЛІНГ ШІ
КЪШІГЪА КЪРАТ ТРЕЧЕ ПЕСТЕ 27 МІЛІОАНЕ
ФЪНЦИ СТЪ. ФАБРИЧЕЛЕ МАІ АНСЕММАТЕ СЪНТ
ПЕНТРЪ БЪМЪАК, ДЕ КАРЕ ПЕСТЕ АН СЪ АЪКЪРЪ
ЛА 197 МІЛІОАНЕ ФЪНЦИ; АПОІ ДЕ АЖНЪ, ФЕР,
АРАМЪ, ОЦЕА Ш. А. АЪКЪРЪРІЛЕ ДЕ ФЕР ШІ
ДЕ ОЦЕА ДОАР' НІКЪІРІ НЪ СЪ ФАК АША БЪНЕ
ШІ ФРЪМОАСЕ КА АІЧИ. КЪ АЧЕАШ ДЕСЪВЪР-
ШІРЕ ГЪТЕЦЕ ЄНГЛЕЗЪА КЪРЪВИИ АНТРЕЦИ ДЕ
ФЕР, КАРЪ ШІ ПОДЪРІ, ПРЕКЪМ ШІ ЧЕАЕ МАІ
ФІНЕ ПЕНЕ ДЕ ОЦЕА ШІ АНЦЪРІ ДЕ ЧЕАСОР-
НИЧЕ, ІНСТЪРЪМЕНТЕ МІНЪНАТЕ МАТЕМАТИЧЕ,
ХІРЪРГІЧЕ, ОПТИЧЕ ШІ ФІЗИКАЛЕ. ТОТ АША
ВРЕДНИЧЕ ДЕ ПОМЕНІТ СЪНТ АЪКЪРЪРІЛЕ ДЕ
ПЕЛЕ, ФЕРБЕРЕА ЗАХАРЪЛАЪІ, А БЕРІИ. НЕГО-
ЦЪА АНГЛІИ ЄСТЕ ЧЕА МАІ АНТИНС АН ТОТ
ПЪМЖНТЪА, ЛА КАРЕ ПЕ АЖНЪ ФІРЕАСКА СА
СІТЪАЦИЕ (АНТРЕ МЪРІ) О АЖЪТЪ ФОАРТЕ МЪАТ
ШІ БАНКЪА АЧЕА МАРЕ НАЦИОНАЛ, ПЕ
АЖНЪ КАРЕ МАІ СЪНТ КЪТЕВА АЛТЕА АН
ТОАТЕ ЧЕТЪЦИЛЕ МАІ ДЕ ФРЪНТЕ, АПОІ МЪА-
ТЕЛЕ СОЦИЕТЪЦИ ШІ КОМПАНИИ НЕГЪЦЪТОРЕЦИ,
ДІНТРЕ КАРЕ ОСТ-ІНДИКА ЄСТЕ ЧЕА ДЕ КЪПЕ-

ТЕНІЕ. ДЕ ДРЪМЪРІ ДЕ ФЕР, 'ДЕ КАРЗЛЕ КЪ
 ВАРОР ШІ ДЕ КАНАЛЕ ТЪЧЕМ. ЧЕТЪЦІ КОМЕР-
 ЦІАЛЕ СЪНТ МАІ ВЪРТОС ДОНДОНЪЛ, КАРЕ
 ЦІНЕ АН МЪНА СА МАІ А ТРЕІА ПАРТЕ ДІН
 НЕГОУЪЛ АНГЛІЕІ, АПОІ Liverpool, Bri-
 stol shi Hull. КЪ ТОАТЕ АЧЕСТЕ АНТРЕ
 НОРОДЪЛ ДЕ ЖОС АЛ ВЪНГЛІТЕРІІ НЪ ПЪЦИНЪ
 ТІКЪЛОШІЕ ШІ НЕМЪЛУЦЪМІРЕ ДОМНЕЩЕ, АНСЪ
 ДЕСПРЕ АЧЕАСТА ВОМ ВЕДЕА МАІ МЪЛАТЕ МАІ
 АНЖОС.

Англiа сiнгърз нъмiтз сз ампарте
 ан 40, iar балес ан 12 комiтатърi а-
 фарз де iнсале. Нъмъръла азкiторiлор (а-
 фарз де скоциа, ирландiа шi тоате алте
 стъпжнiрi) ан Англiа есе песте 13 мiл.,
 дар еа ан тот рiгатъла брiтанiк антiнс
 пе 92,000 мiлърi ъеографиче пзтрате до-
 мнеще песте 161 мiл. азкiторi. Дiнтр'а-
 чещiа 24 мiл. нъмърз ан Върона. Садъва
 каре о фак шi азъдiиле каре ле пазтеск
 сьпъшii еъроненi аi англiей, нъ сз пот
 асъмъна нiчi къ 8н стат ал еъроней; къчi
 еi даъ маi мълт ка орi каре алциi, атът
 пласа негъцеторескъ кът шi чееа а паз-
 гарiлор.

Пъмънтъла Англiей бекi къпринде ан
 сiне тоатз семънца пътерii вогатълашi по-
 пор брiтанiк шi а мърiмей амързцией брi-
 таниче азцие песте пъмънт. Тоате църи-
 ле къ еа вechиe аз приимит дела Англiа
 ашезъминтеле сале, прин каре пътърз маi
 тързiъ а сз амъртъшi дiн ачае дес-
 волвiре де пътере. Нацииле аз еадъкациа са,
 еънз саъ реа дiн беак ан беак, ка шi
 персоанеле дiн ан ан ан. Попоръла англи-
 ческ анкъ ш'аз авът аса; ансз, към мър-
 търiсеще исторiа, о еадъкацие мълт норо-
 коасъ, каре орi 8нде с'аз пъс ан аз-
 краре, тот ачелеаш феричите 8рмърi леаъ
 авът ка шi акасъ ан Англiа. — Тот, прин

че сз мiшкз лъмеа, е нъмаi о нъзъире
 кътрз ачела, че стъпжнi Англiа пънз а-
 към, шi дiн зi ан зi сз еъноаше маi
 анведерат, къмкъ Англiа есте пънкътъла,
 дела каре соарт'а лъмей требъе сз'шi iа
 андрептарiъла сзъ ан вiиторiъ. Ва креще
 ан колонииле сале статърi де сiне стъ-
 тътоаре, дела каре темейриле инстiтъци-
 лор сале сз азцеск тот маi мълт ла ал-
 те неамърi але пърцилор лъмей зъкътоаре
 пънз акъм антръ антънерек шi ан 8м-
 бра морциi, анкът токма декъмба зiаъла
 чела бекiъ антръ скътързтъриле църиi нъ-
 скътоаре (Англiей) с'ар префаче ан ръине,
 ачеле тотъш ашi вор фаче кърсъла с'аз а-
 тът ан лъмеа беке (Върона, Асиа, Африка)
 кът шi ан чела нолз (Америка шi Австра-
 лiа.) Ансъш револъцииле францоуещи нъ
 сжнт алт чеваш, декът о репетичие (поф-
 торiре) а антъмпазрилор де маi наiнте дiн
 Англiа. Дар челе маi сонтиче дiн ашезъ-
 минтеле лор нъ сжнт родъла ръевоаиелор
 чi а пъчиi, еле сз траг дiн биакъриле бекi;
 шi кънд попоръла сз лъпта анлъзънтръла
 патрией антре сiне, ан времiле маi вър-
 тос алъи Юан, Хайрих III., Карол I. шi
 Iакоб II., инстiтъцииле сале нъ атънчi шi
 ле къшига, чi нъмаi шiле апъра ка пъ-
 страте де маi наiнте. Ачелеаш ашезъмин-
 те (леци, обичейри) аз парте маре анкъ тот
 карактеръла бекимей, дiн причинз, къ ан Ан-
 глiа оаменii атът сжнт де стреинi де тоа-
 тз аноiреа, анкът маi гата сжнт а съ-
 ферi не'ндъмънърi, абъзърi шi недрептъци
 марi, маi наiнте де асз апъка де ам-
 еънътъцирi че леар пофти требъинчеле шi
 азъла бедълашi, нъмаi ка нъ къмба бе-
 кiъла зiа-а констiтъцией сз сз сгъдае въ
 примеждъиреа маi мълтора саъ шi а тътъ-
 рор. Повара чела маре че поартъ Англiа е

ліпса пропорціїї антре немзруїнітелі бо-
гзції але знора ші антре неспзса сзрз-
чіе а маї мзлатор патриоці. Кззжнд адекз
дін времі ан времі (прін кзмпзраре) маї
тот пзмжнтзл де лзкрат ал цзрїї ан мж-
ніле кзторва оаменї бзшоші, акзма пар-
теа чеа маре а патриоцілор есте сілітз а
пззті фозрте скзмп локзл дін каре вреа
а трзі. Де аїчі бїн маї вжртог неодїхніле
ші тзрвзрзрїле де каре аззім. Дар сзз-
пжнїї пзмжнтзлзлї кзноск ачестз боалз а
сзтзлзлї саз маї бїне нзмаї алор ансш;
єї сз сілеск сз анзче мїжлоаче превенї-
тоаре; ші аїчі сз аратз кжт де дрепт
вззз Монтескїз, кжнд зїсз, кзмкз кз м-
пзтзл есте вжртзтеа кардіналз а арї-
стокрації англїче. Кзмпзтзл есте тон фзнд-
даментал ан політіка англїї. Тоате грез-
тзціле пзвлїче але мїкшора, стареа норо-
дзлзлї зшзржндзбо а о амбзнзтзці, ка сз
нз казз вреодатз ан деснздежде, ачест-
ста є проблема, каре ші ансш міністе-
рїлз торїстїк дін 1830 анкз ші оаз лзат
шіе спре десегаре. Ан англїа сз паре
кз скопзл ачеста с'ар маї пзтеа оарекзм
ажнїе, дін протївз ан аджнк азрзпз-
ната старе а їрландїїєл кз атжта маї фзрз
скзпаре сз піерде. Аїчі нз сз поате а-
жзта дїкжт нзмаї кз реформе дін те-
мелїе фзкзте. Шї ансш ан політіка дін
афарз максїма англїї фз кзмпзтзл.
Лзпз че джнса сзтзтз 30 де анї ан ка-
пзл тзтзрор коалїцілор де пзтері, фзкз-
те ампротїва Францїї револзціонаре, кел-
тзїнда шї жзрфїнда тоате пзтеріле попо-
рзлзлї ан лзпта ачеста анфрїкошатз, маї
не зрмз сз лзпззз де тоатз рзспззтї-

реа ачестор сзтзрзрї шї бїрзїнїе. Ва сз
трасз андзрзпт дїн рзсвоїлз пзртат маї
андепзртаре ампротїва прїнчїпзлзлї рево-
лзціонар; глзсзл хотзржторїз ан прїчїнї-
ле взропей ал лзсз алтор пзтері; нїчі
мзкар ачеле мзсзрї апзкате де ацїї нз
ле ампедекз, пе каре гзвернзл сзз нїчі
одатз нз леаз кзноскзт де вшнє шї сз
сзржмтора ла чеа маї сзржнєз нестралї-
тате. Нзма ла 1825 шї 1826, кжнд ан-
тжмпзрїле лзмїї ан амерїка шї ан пор-
тзгалїа лзарз зн карактер маї маре, сз
лзпззз де нестралїтатеа са, фзрз ка сз
сз леапеде тотзш ан політіка са де зн
карактер кзмпзтат де мїжлок. Дар' орї
ші кзм сз сз антоаркз фолїе сорцїї, а-
тжта есте шїст, кзмкз англїа шї пе лжнз
о пзртаре пасївз кз тотзл нестралз, сїн-
гзр прїн пїлда ашеззмінтелор сале патрио-
тїче, нз ва анчета нїчі одатз а абеа маї
маре інфлзїнцз азпра десволбїрїї алтор
Статзрї, декжт орї каре пзтере де арме
ші сілнїчіе фїзїкз рзсвоїнїкз. Доаз сжнт
маї вжртог, каре фак пе англїа сз бїрзе
тотдездна кз о пзтере шї енергіе неовїч-
нзїтз де маре, адекз стареа чеа норо-
чїтз а новлімїї (воєрїмїї) англїче шї
мзлта лїбертате, каре есте датз фїе-
щекзрзї патриот шї цзран атжт деосебї
кжт шї ан соціетзції маї марї прїн ан-
сш констїтзціа Статзлзлї. Ансз дїспре
ачесте алтздатз.

(Ва зрма.)

Sententiae. Нзма омзл де гзст сз фо-
лоесе дїн ачеле че сздеїше прокопсїнца.
Schiller.